

Eesti Filharmoonia Kammerkoor/ dir. Daniel Reuss

“Vivit!”

(Ondine)

Koorimuusika Max Regeri ja Rudolf Tobiase loomingust.

Tänuväärne ettevõtmine nii nende heliloojate vaheliste kontaktide kui ka hämmastavate paralleelide tabamiseks. Lisaks sellele, et Regeri ja Tobiase eluaastad peaaegu kattuvad (1873–1916/18), elasid nad mõlemad olulise osa oma muusikakarjäärist Saksamaal, kirjutasid muusikateoreetilisi töid ning mis kõige tähtsam, komponeerisid modernistlikule ajaperioodile üsna mitteamaselt retrospektiivse esteetikaga. Ühised eeskujud (Bach, Beethoven jt) ja vormilised sarnasused annavad siiski mõlemal puhul teed ka modernismi vaimus liikuvatele suundadele, seda eriti innovatiivse Regeri puhul, kelle harmooniad on Tobiasest oluliselt avangardsema kõlaga (“Zur Nacht”, “Abendlied”). Tobiasi nimetamine esimeseks eesti professionaalseks heliloojaks on endaga seni kaasa toonud nii positiivse kui negatiivse kõlapinna. Eristub ta ju oma sümfoonilise ja polüfooniarohke käekirjaga oma paljuski rahvalaulukesksetest kaasaegsetest, ent samas on ta kantud rahvuslikuna maha just selle referentsiaalsuse tõttu, mis teda pigem saksa kultuuriruumi ja saksa traditsioonide sekka paigutab. Ent Tobiasel on siiski ka oma kõla. Tema sakraalsetel kooriteostel on vastupidi beethovenlikule totaalsusele teatav isiklikkus ja romantilisus, mida võib seostada impressionistliku meeleoluga. On teada nii mõnigi, kellel “Otsekui hirv” piinlikul kombel pisara silma toob. Tobiasi puhas romantilis-klassikaline meloodiakasutus ja polüfooniline vorm oleks justkui Filharmoonia kammerkoorile loodud muusika, aga sel korral on koori esitus mõnevõrra pettumust valmistav. Sopranirühm on kuhugi kaotanud oma muidu firmamärgiks kujunenud ühtlase tooni. Muusikateadlaste ja koorimuusika huviliste riulitele on Reger/Tobias kahtlemata siiski vajalik liisandus. **6/10**

Greta Varts